

Inkoop- en Aanbestedingsbeleid van de Drechtsteden en de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden vanaf 2014.

Versiebeheer:

Versienummer	Datum	Doorgevoerde wijzigingen
0.1	29-07-2013	0-versie
0.2	31-07-2013	Eerste toetsing team Inkoop en JKC
0.3	12-08-2013	Verwerking opmerkingen klankbordgroep
0.4	15-08-2013	Tweede toetsing JKC
0.5	19-08-2013	Toetsing duurzaamheid ambtelijk
0.6	29-08-2013	Redactionele toets en toets duurzaamheid bestuurlijk
0.7	12-09-2013	Verwerking opmerkingen PFO Middelen 12-09-2013

Afgestemd met :

Persoon/Gremium	Datum
Petra Godefrooij (duurzaamheid)	16-08-13
Martijn van den Bosch (duurzaamheid regionaal)	16-08-13
Klankbordgroep A-beleid	06-08-13
Wethouder Mirck (duurzaamheid regionaal)	27-08-13
Gido ten Dolle (SRoI)	Via wg SROI resp. ovl MvBallegooijen/Gido ten Dolle/Richard Korteland d.d. 25-06-13
SDD (SRoI)	Via wg SROI resp. ovl MvBallegooijen/Yvonne Bieshaar/Peter Smit/Jacqueline Kuling-Bakker op 15-07-13
MT SCD	27-08-13
MTD	04-09-13
COB	05-09-13 (=W36)(aanleveren 29-08-13)
Wethouder Korteland (Pfh mbt INS resp. SRoI)	W34/35
PFO MD	12-09-13 (=W37)
DSB	03-10-13 (=W40)
GAD MT	W41e.v.
GAD College/Raad	W41e.v.
GDD DR	W41e.v.
GDD College/Raad	W41e.v.
HIA MT	W41e.v.
HIA College/Raad	W41e.v.
GPD MT	W41e.v.
GPD College/Raad	W41e.v.
GSD MT	W41e.v.
GSD College/Raad	W41e.v.
GZD MT	W41e.v.
GZD College/Raad	W41e.v.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding , leeswijzer, definities	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Inleiding.....	3
1.3	Leeswijzer	4
1.4	Definities.....	4
2.	Visie en uitgangspunten Inkoop en Aanbesteding Drechtsteden....	6
3.	Organisatorische uitgangspunten	7
3.1	Inkooporganisatie.....	7
3.2	Inkoopjaarcyclus	7
3.3	Aanmelden van aanbestedingen	7
4.	Juridische uitgangspunten	9
4.1	Algemeen juridisch kader	9
4.2	Uniforme documenten.....	9
4.3	Algemene beginselen bij Inkoop	10
	<i>4.3.1 Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht.....</i>	<i>10</i>
4.4	Mandaat en volmacht.....	11
4.5	Afwijkingsbevoegdheid.....	11
5.	Duurzaamheid	12
6.	Social Return on Investment.....	13
7.	Integriteit	14
8.	Economische uitgangspunten.....	15
8.1	Regionale economie en MKB	15
	<i>8.1.1 Regionale economie</i>	<i>15</i>
	<i>8.1.2 MKB</i>	<i>15</i>
8.2	Innovatie.....	15
8.3	Product-marktanalyse	16
8.4	Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie	16
8.5	Raming en financieel budget.....	17
8.6	Eerlijke mededinging en commerciële belangen.....	17

1. Inleiding , leeswijzer, definities

1.1 Aanleiding

Sinds 1 april 2013 is de nieuwe Aanbestedingswet van kracht. Daarnaast is er met Inkoop Nieuwe Stijl in 2012 een ontwikkeling ingezet in de Drechtsteden met als doel een verdergaande professionalisering van de inkoopfunctie bij de gemeenten en de GR Drechtsteden. Deze ontwikkelingen hebben geleid tot het voorliggende herijkte Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Drechtsteden en de deelnemers aan de GR Drechtsteden. Het voorgaande Aanbestedingsbeleid van de Drechtsteden en de deelnemers aan de GR Drechtsteden dat dateert uit 2008 komt hiermee te vervallen.

1.2 Inleiding

De gemeenten Alblasterdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en de GR Drechtsteden¹ (hierna gezamenlijk genoemd: 'de Drechtsteden') spannen zich continu in voor een (verdere) professionalisering van de Inkoop- en aanbestedingspraktijk.

Dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid maakt de speelruimte voor de uitvoering van het inkoopproces inzichtelijk en transparant door de doelstellingen, uitgangspunten en kaders te schetsen waarbinnen Inkoop in de Drechtsteden plaatsvindt. Daarbij geeft het Inkoop- en aanbestedingsbeleid invulling aan de door de Drechtsteden benoemde speerpunten. Daarnaast wordt de relevante wet- en regelgeving in het beleid verankerd. Aangezien Inkoop plaatsvindt in een dynamische omgeving, moeten de Drechtsteden continu bezig zijn met het doorvoeren van verbeteringen in de inkoopprocessen. De Drechtstedelijke doelstellingen zijn hierbij leidend.

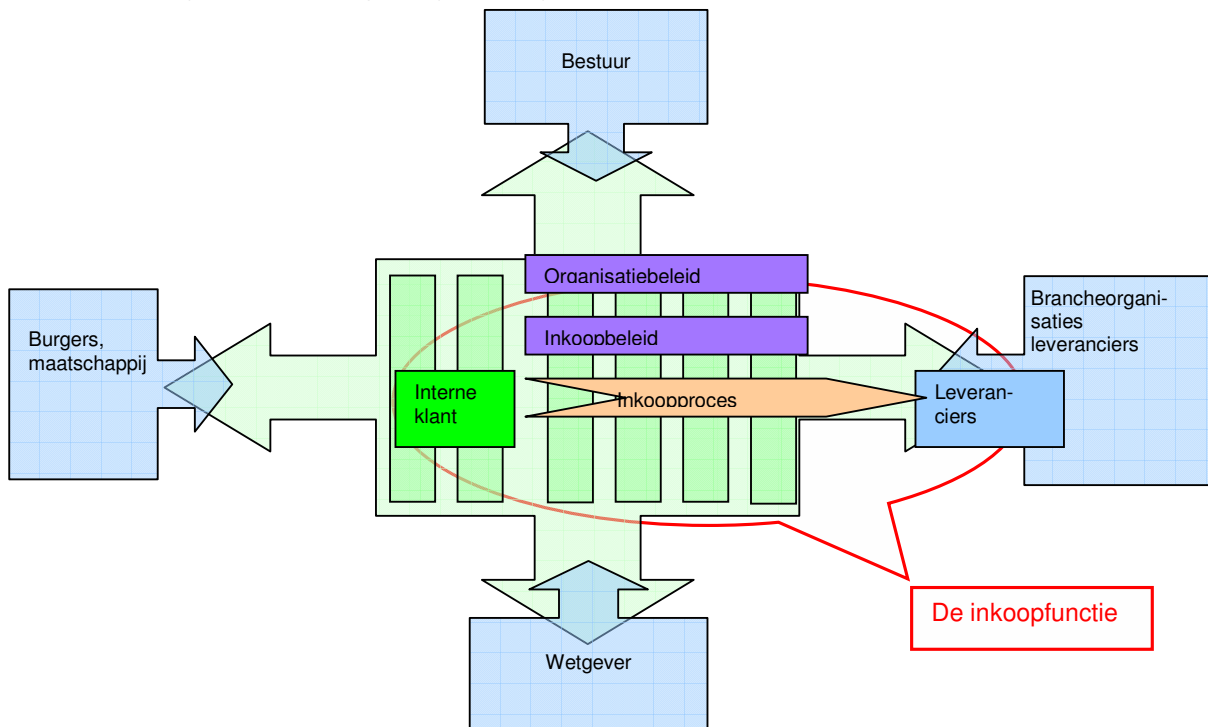

Fig. 1: de context van de inkoopfunctie

¹ Indien een andere dan de genoemde organisaties het Inkoop- en aanbestedingsbeleid resp. de Algemene Inkoopvoorwaarden van de Drechtsteden overneemt als zijnde haar beleid, dan dient door de gebruikers in de betreffende organisatie onder 'Drechtsteden' eveneens de betreffende organisatie te worden gelezen.

Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid vertaalt de omgeving van de inkoopfunctie naar heldere kaders voor de uitvoering (zie Fig. 1).

De inkoopfunctie omvat "het geheel van mensen, middelen, processen en procedures die benodigd zijn om goederen, diensten en werken van buiten de organisatie aan te trekken".

Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid staat niet op zich. Het volgt uit het primaire en algemene beleid van de Drechtsteden en uit de visie op aanbesteden. Het maakt op hoofdlijnen inzichtelijk binnen welke spelregels de medewerkers in de Drechtsteden inkoopactiviteiten kunnen uitvoeren.

Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt voor de lijnorganisatie (de medewerkers) praktisch uitvoerbaar gemaakt door het Inkoophandboek. Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid vormt het kader en het Inkoophandboek het (digitale) uitvoeringsinstrumentarium (zie Fig. 2). Het Inkoophandboek is daarmee niet vrijblijvend voor de gebruiker, daar het de correcte toepassing van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid borgt en faciliteert.

Het Inkoophandboek wordt opgesteld en actueel gehouden door team Inkoop en juridisch getoetst door het Juridisch Kenniscentrum van het Servicecentrum Drechtsteden.

Fig. 2 Onderlinge verhouding beleid, wet en handboek

1.3 Leeswijzer

De hiernavolgende hoofdstukken behandelen de volgende onderwerpen:

- Doelstellingen van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid (hoofdstuk 2)
- Organisatorische uitgangspunten: hoe kopen de Drechtsteden in? (hoofdstuk 3)
- Juridische uitgangspunten: hoe gaan de Drechtsteden om met de voor inkoop relevante regelgeving? (zie verder hoofdstuk 4)
- Duurzaamheids uitgangspunten: hoe gaan de Drechtsteden om met duurzaamheidsaspecten in hun inkoopproces? (zie verder hoofdstuk 5)
- Sociale uitgangspunten: hoe gaan de Drechtsteden om met sociale aspecten rondom een inkoopproces (zie verder hoofdstuk 6)?
- Integriteit: hoe gaan de Drechtsteden om met integriteitsaspecten rondom inkoop (zie verder hoofdstuk 7)?
- Economische uitgangspunten: hoe gaan de Drechtsteden om met de markt en Ondernemers? (zie verder hoofdstuk 8)

1.4 Definitie

In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt verstaan onder:

Aanbestedingsrichtlijnen	de Europese Richtlijnen 2004/18/EG en 2004/17/EG
--------------------------	--

Aanbestedingswet 2012	Aanbestedingswet 2012 inclusief de daarbij behorende richtsnoeren die via Algemene Maatregelen van Bestuur geactiveerd zijn (waaronder Gids Proportionaliteit, Aanbestedingsreglement Werken 2012)
Algemene Inkoopvoorwaarden	De Algemene Inkoopvoorwaarden van de GR Drechtsteden en haar deelnemers (zijnde de gemeenten Alblasterdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht)
Contractant	De partij die een opdracht van een van de Drechtsteden gegund heeft gekregen en met wie overeenkomst wordt gesloten.
Diensten	Diensten als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.
Drechtsteden	De gemeenten Alblasterdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en de GR Drechtsteden.
Inkoop	(Rechts)handelingen van de Drechtsteden gericht op de verwerving van Werken, Leveringen of Diensten en die een of meerdere facturen van een Ondernemer met betrekking tot bedoelde Werken, Leveringen of Diensten tot gevolg hebben.
Inkoop- en aanbestedingsbeleid	Deze voorliggende beleidslijn.
Inkoopfunctie	Het geheel van mensen, middelen, processen en procedures die benodigd zijn om Leveringen, Diensten en Werken van buiten de organisatie aan te trekken.
Inkoophandboek	Het instrumentarium dat de beleidskaders voor de uitvoering in de lijnorganisatie praktisch uitvoerbaar maakt. Het Inkoophandboek omvat het inkoopproces, inzicht in rollen, inzicht in het beleidskader en wettelijk kader, sjablonen, informatiebronnen, en praktische tips voor de uitvoering.
Leveringen	Leveringen als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012.
Offerte	Een aanbod in de zin van artikel 6:217 van het Burgerlijk Wetboek.
Offerteaanvraag	Een verzoek van (een van) de Drechtsteden aan een Ondernemer om een aanbieding te doen op basis van een enkel-, of meervoudig onderhandse, nationale of Europese aanbesteding en waarop de Aanbestedingswet 2012 van toepassing is.
Ondernemer	Een 'aannemer', een 'leverancier' of een 'dienstverlener'.
Regionaal	Binnen de Drechtsteden. Lokaal valt hierbij onder regionaal.
Regionaal InkoopPlan (RIP)	Het Regionaal InkoopPlan is het inkoopplan voor de gezamenlijke trajecten in de Drechtsteden. Het RIP is volgend op de primaire jaarplannen van de Drechtsteden en verschijnt in het eerste kwartaal van het betreffende planjaar. Het inkoopplan bestaat uit de onderdelen uitgangspunten, analyse en actiepunten.
SROI	Social Return on Investment. Dit is het stimuleren van arbeidsparticipatie voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, door in aanbestedingen van leveringen, diensten en werken te eisen dat de winnende aanbieder banen, leerwerkplekken, stageplekken, ervaringsplaatsen of andere maatschappelijke activiteiten biedt aan doelgroepen werkzoekenden.
Werken	Werken als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012.

2. Visie en uitgangspunten Inkoop en Aanbesteding Drechtsteden

De Drechtsteden hanteren ten aanzien van Inkoop- en aanbesteding de volgende visie en uitgangspunten:

- a. Inkopen tegen de meest optimale (integrale) prijskwaliteit verhouding;
- b. Rechtmatig en doelmatig inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed;
- c. Een zakelijke, professionele, integere en betrouwbare inkoper en opdrachtgever zijn;
- d. Een continue positieve bijdrage leveren aan het gehele prestatieniveau van de Drechtsteden;
- e. Samenwerking in de regio bevorderen door met één regionaal Inkoop- en aanbestedingsbeleid te werken;
- f. Streven naar administratieve lastenverlichting rondom Inkopen voor zowel henzelf als voor Ondernemers;
- g. Streven naar 100% duurzame inkoop, waarbij duurzaamheid staat voor People, Planet en Profit;
- h. Optimaal benutten van de mogelijkheden om in te besteden.

Dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid sluit zoveel mogelijk aan op het algemene beleid van de Drechtsteden, in het bijzonder op duurzaamheid (waaronder het regionaal energiebeleid, de regionale duurzaamheidsambities en het ambitiedocument) en arbeidsparticipatie.

Om invulling te geven aan de realisatie van deze uitgangspunten zijn juridische, ethische en ideële, economische en organisatorische doelstellingen vastgelegd in dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid. Deze doelstellingen zijn in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

Bij alle voorgenomen inkopen wordt voorafgaand aan het starten van het inkooptraject een aantoonbare afweging gemaakt ten aanzien van inbesteden.

3. Organisatorische uitgangspunten

3.1 Inkooporganisatie

De Drechtsteden hebben centraal de kennis en kunde van inkoop- en aanbesteding gebundeld in het Servicecentrum Drechtsteden bij team Inkoop. De uitvoering van inkoopactiviteiten is in de Drechtsteden lokaal belegd. Team Inkoop heeft in de inkoopfunctie als belangrijkste taken:

- Samen met de klant kaders stellen voor inkoop (Regionaal Inkoop- en aanbestedingsbeleid) en het opstellen van het daaruit volgende Inkoophandboek ;
- Opstellen inkoopplannen, bewaken en rapporteren over de voortgang hiervan;
- Ondersteunen van aanbestedingen als projectleider, uitvoerder of begeleider;
- Uitvoeren van contractregistratie en het begeleiden bij de bewaking van de uitvoering van het contract.

De toepassing van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid is een verantwoordelijkheid van de opdrachtgevers en uitvoerende medewerkers in de Drechtsteden.

Bij een Europese aanbestedingsprocedure is de inschakeling van team Inkoop verplicht. De procedure wordt dan in samenspraak met en onder begeleiding van team Inkoop uitgevoerd.

3.2 Inkoopjaarcyclus

Doelstelling

De Drechtsteden willen in control zijn ten aanzien van hun inkoopfunctie en de resultaten die daarmee worden behaald. Essentieel hiervoor is het planmatig werken en rapporteren over de voortgang van de uitvoering van de plannen en over de behaalde resultaten ten opzichte van de doelstellingen in het Inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Beleid

De Drechtsteden werken sinds 2013 met een inkoopjaarcyclus. Dit houdt in dat de Drechtsteden jaarlijks onder begeleiding van team Inkoop in het vierde kwartaal lokale inkoopjaarplannen opstellen. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de geregistreerde contractinformatie uit het contractregistratiesysteem en van inkoopscans over het voorgaande planjaar. Op basis van deze lokale inkoopjaarplannen stelt team Inkoop een Regionaal InkoopPlan samen dat ter vaststelling wordt aangeboden aan de ambtelijk collectieve opdrachtgevers via het daarvoor bestemde overlegorgaan bedrijfsvoering. De collectieve opdrachtgevers monitoren en bewaken de voortgang van het Regionaal InkoopPlan. Daarnaast bewaken ze lokaal in hun directieteams de voortgang van de lokale inkoopplannen.

3.3 Aanmelden van aanbestedingen

Doelstelling

De Drechtsteden willen de naleving van de beleidsdoelstellingen ten aanzien van onder meer duurzaamheid en SRoI monitoren en bewaken. Daarom is het van belang dat deze informatie centraal wordt geregistreerd. Daarom is het aanmelden van aanbestedingen bij team Inkoop relevant.

Beleid

Team Inkoop rapporteert aan de Drechtsteden in hoeverre aanbestedingen vanaf de volgende omvang, exclusief BTW:

- leveringen/diensten: € 25.000,=;
- werken: € 50.000

conform de beleidsdoelstellingen ten aanzien van SRoI, duurzaamheid en lokaal ondernemerschap in het Inkoop- en aanbestedingsbeleid in de markt zijn gezet.

Iedere opdrachtgever die binnen Drechtsteden een aanbesteding groter dan deze drempels uitvoert of laat uitvoeren is verplicht ervoor te zorgen dat de aanbesteding wordt aangemeld bij team Inkoop via het zaaksysteem- aanmelding aanbesteding.

4. Juridische uitgangspunten

4.1 Algemeen juridisch kader

Bij alle inkoopactiviteiten en aanbestedingen leven de Drechtsteden de relevante wet- en regelgeving na. Uitzonderingen worden restrictief uitgelegd om te voorkomen dat het toepassingsbereik van deze wet- en regelgeving wordt uitgehold.

De voor het Inkoop- en aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgt uit:

- a. Aanbestedingswet 2012
- b. Europese wet- en regelgeving
- c. Burgerlijk Wetboek
- d. Gemeentewet
- e. Wet Bibob

Ad a. Dit nieuwe wettelijke kader, dat op 1 april 2013 in werking is getreden, implementeert de Europese Richtlijnen 2004/18/EG en 2004/17/EG ('Aanbestedingsrichtlijnen') en Richtlijn 2007/66/EG ('Rechtsbeschermingsrichtlijn'). Deze wet biedt één kader voor overheidsopdrachten boven en – beperkt – onder de (Europese) drempelwaarden. Daarnaast regelt deze wet de rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen. Voorgaande regelingen aan de Aanbestedingswet 2012, zoals het Bao en de Wira, zijn hiermee komen te vervallen.

Ad b. Wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De 'Aanbestedingsrichtlijnen' vormen momenteel de belangrijkste basis. Onder andere uit rechtspraak van het Hof van Justitie blijkt hoe de Richtlijnen moeten worden geïnterpreteerd.

De Europese Aanbestedingsrichtlijnen en de Rechtsbeschermingsrichtlijn zijn naar Nederlands recht vertaald in de hierboven vermelde Aanbestedingswet 2012².

Ad c. Het wettelijk kader voor onder andere overeenkomsten.

Ad d. Het wettelijk kader voor gemeenten, waarin onder andere de bevoegdheden van de bestuursorganen zijn neergelegd.

Ad e. De Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar bestuur (Wet Bibob) is voor de Drechtsteden een belangrijk instrument bij de bestuurlijke aanpak van de georganiseerde criminaliteit. Naast de mogelijkheid die deze wet biedt voor bestuursorganen om een vergunning te weigeren of in te trekken, schept de Wet Bibob voor de Drechtsteden de mogelijkheid om via het Bureau Bibob informatie in te winnen over een inschrijver voordat tot gunning wordt overgegaan en zo te voorkomen dat de Drechtsteden onbedoeld mogelijk bepaalde 'criminele' activiteiten faciliteren.

4.2 Uniforme documenten

Doelstelling

De Drechtsteden streven ernaar om haar Inkopen op uniforme wijze in de markt te zetten. Daartoe hanteren zij uniforme documenten. Uniformiteit in de uitvoering draagt

² Op het moment van vaststelling van onderhavig beleid is een op handen zijnde wijziging van de Europese aanbestedingsrichtlijnen nog niet in de nieuwe Aanbestedingswet 2012 opgenomen. Dit gebeurt op een later tijdstip via een wijziging van de Aanbestedingswet 2012.

eraan bij dat Ondernemers weten waar ze aan toe zijn en (landelijk gezien) niet steeds met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd.

Beleid

Bij inkooptrajecten en aanbestedingen hanteren de Drechtsteden de uniforme documenten, waaronder in ieder geval de volgende uniforme documenten:

- a. Aanbestedingsreglement werken 2012 ('ARW 2012');
- b. Richtsnoeren Leveringen en Diensten van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie;
- c. Uniforme klachtenregeling van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie;
- d. Gids Proportionaliteit;
- e. Algemene Inkoopvoorwaarden van de Drechtsteden voor opdrachten tot het leveren van producten en diensten.

Ad a. Dit reglement is een onderdeel van de Aanbestedingswetgeving. Het geeft procedurevoorschriften voor aanbestedingen van werken.

Ad b. De Richtsnoeren zijn bedoeld om uniformering en verbeterde naleving van de aanbestedingsregels te bereiken. De Richtsnoeren (van 28 maart 2013) geven aan hoe bepaalde knelpunten bij aanbestedingen het beste kunnen worden aangepakt.

Ad c. De uniforme klachtenregeling is bedoeld om een snelle en zorgvuldige afhandeling van klachten over aanbestedingen te bevorderen. De uniforme klachtenregeling is uitgewerkt in de 'Standaard voor klachtafhandeling voor aanbestedende diensten en ondernemers'.

Ad d. De Gids Proportionaliteit maakt deel uit van de aanbestedingswetgeving. De Gids Proportionaliteit geeft voorschriften voor de uitvoering van aanbestedingen onder en boven de Europese aanbestedingsdrempel. De aanbestedingswetgeving schrijft voor dat afwijking van deze voorschriften in de Gids Proportionaliteit alleen mag als dit vooraf goed wordt gemotiveerd in de aanbestedingsstukken.

Ad e. De Algemene Inkoopvoorwaarden van de Drechtsteden en haar deelnemers zijn bepalingen die tijdens de uitvoering van toepassing zijn op alle opdrachten van de Drechtsteden voor het leveren van producten en het verlenen van diensten. In de Algemene Inkoopvoorwaarden zijn de algemene commerciële en juridische voorwaarden gebundeld.

4.3 Algemene beginselen bij Inkoop

4.3.1 Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

Doelstelling

De Drechtsteden willen rechtmatig inkopen.

Beleid

Bij alle opdrachten en concessieovereenkomsten nemen de Drechtsteden de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

- **Gelijke behandeling:** Gelijke omstandigheden mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden.
- **Non-discriminatie:** Discriminatie op grond van nationaliteit mag niet.

- **Transparantie:** De gevolgde procedure dient navolgbaar (en dus controleerbaar) te zijn. Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende inschrijvers moeten weten waar ze aan toe zijn.
- **Proportionaliteit (evenredigheid):** De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers en inschrijvingen en contractvoorwaarden mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot het voorwerp van de opdracht.
- **Wederzijdse erkenning:** Diensten en goederen van ondernemingen uit andere lidstaten van de Europese Unie moeten worden toegelaten voor zover die diensten en goederen op gelijkwaardige wijze kunnen voorzien in de behoeften van de Drechtsteden.

4.3.2 Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

Doelstelling

De Drechtsteden willen betrouwbare en integere overheidsorganisaties zijn en zich in dat kader bij hun inkoopactiviteiten houden aan de (geschreven en ongeschreven) regels ten aanzien van behoorlijk bestuur.

Beleid

Bij alle Inkoop nemen de Drechtsteden de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel.

4.4 Mandaat en volmacht

Doelstelling

De Drechtsteden willen rechtmatig inkoop en hiervoor slechts verplichtingen aangaan voor zover hiervoor de bevoegdheid is toegekend.

Beleid

Bij alle Inkoop en aanbestedingen houden de Drechtsteden zich aan de geldende mandaat- en volmachtregelingen van de Drechtsteden.

4.5 Afwijkingsbevoegdheid

Het kan in uitzonderingsgevallen voorkomen dat toepassing van bepalingen uit het Inkoop en aanbestedingsbeleid conflicteren met andere bepalingen uit dit beleid. In dergelijke gevallen moet het mogelijk zijn om af te wijken van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid. Indien de opdrachtgever wenst af te wijken legt hij een deugdelijke motivering vast in een afwijkverzoek dat hij ter advisering voorlegt aan team Inkoop. Team Inkoop adviseert over de voorgenomen afwijking. Het besluit om af te wijken wordt op basis van het verzoek en het advies van team Inkoop genomen door de persoon die of het orgaan dat daartoe conform de delegatie- en mandaatbesluiten bevoegd is en voor zover een en ander op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is.

Indien de opdrachtgever wenst af te wijken van

- de door de Gids Proportionaliteit als proportioneel gekwalificeerde procedure;
- het gunningcriterium Economisch Meest Voordelige Inschrijving en in plaats daarvan Laagste Prijs wil toepassen;

vraagt hij hiervoor in eerste instantie advies aan bij Team Inkoop. Team Inkoop adviseert of een afwijking van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid noodzakelijk is.

5. Duurzaamheid

Doelstelling

De Drechtsteden hebben een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. Daarnaast hebben de Drechtsteden de ambitie ten aanzien van het milieuaspect van duurzaamheid geformuleerd in het Milieubeleidsplan Drechtsteden. De ambities t.a.v. Social Return on Investment zijn geformuleerd in het SROI-beleid.

Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2013 ondersteunt de ontwikkelingen in de Drechtsteden op het vlak van duurzaamheid. Daarom wordt de beleidsregel t.a.v. duurzaam inkopen ruim geformuleerd, maar gaat hij verder dan de voorgaande versie van het Aanbestedingsbeleid d.d. 20-02-2008.

Duurzaam inkopen geeft mede invulling aan de regionale doelstellingen voor energie: jaarlijks 2% energie besparen, in 2020 20% van onze energie duurzaam opwekken, in 2030 30% minder uitstoot van broeikasgassen t.o.v. 1990. Als eigenaar, gebruiker en opdrachtgever voeren we voor en vanuit de gemeentelijke organisatie energiemaatregelen door met een terugverdientijd tot 10 jaar (Dordrecht 15 jaar).

Beleid

Bij alle Inkoop, aanbestedingen en andersoortige inkoopactiviteiten besteden de Drechtsteden aantoonbaar aandacht aan duurzaam inkopen.

Duurzaam inkopen houdt in dat de Drechtsteden in alle stappen van het inkoopproces weloverwogen keuzes maken ten aanzien van de balans tussen sociale, milieu- en financiële aspecten. Daarbij speelt ook de afweging wat de gewenste bijdrage is van de sociale, milieu- en financiële aspecten in het inkoopproces aan de primaire beleidsdoelen van de Drechtsteden. In beginsel worden de landelijke criteriadocumenten voor duurzaamheid toegepast (www.pianoo.nl).

Daar waar duurzaam inkopen mogelijk is, passen de Drechtsteden dit toe. De Drechtsteden willen vanuit hun visie de kennis van de leveranciers hierin benutten en innovatie op dit gebied bevorderen. Dit komt tot uitdrukking door o.a.

- het stimuleren van de circulaire economie, door o.a. eisen t.a.v. cradle-to-cradle, afvalreductie, hergebruik van materialen e.d. te eisen bij productleveringen, civiele- en bouwprojecten;
- toepassen van de levensduurkosten voor de prijsberekening in plaats van aanschafkosten, waarbij specifieke aandacht voor het meewegen van besparing van budgetten voor beheer en onderhoud ;
- het stimuleren en toestaan van het aanbieden van meer duurzame varianten in aanbestedingen;
- toepassen van het gunningcriterium Economisch Meest Voordelige Inschrijving in plaats van Laagste Prijs;
- toepassen van duurzaamheidslabels en -certificeringen voor specifieke producten en diensten (CO2 en MVO prestatieladder, Breeam, NLGreenLabel, FSC, Fairtrade, Nordic Swan, enz.);
- aantoonbare aandacht voor arbeidsomstandigheden in de keten;
- toepassen van innovatiegericht inkopen, bijvoorbeeld door niet een product maar een integraal resultaat aan de markt te vragen. Door het gemeentelijk inkoopvolume strategisch in te zetten kan innovatie structureel worden aangejaagd.

Voorafgaand aan aanbestedingen maakt de opdrachtgever een integrale afweging van de diverse kwaliteits- en financiële aspecten ten opzichte van de doelstellingen waaraan de Inkoop of het project bijdraagt.

Na uitvoering van aanbestedingen worden successen gecommuniceerd.

6. Social Return on Investment

Doelstelling

De Drechtsteden willen de participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bevorderen. Er zijn beperkte middelen voorhanden om mensen actief te laten deelnemen aan de arbeidsmarkt. Inzet van alle partijen in de samenleving is daarom nodig om op de meest optimale manier de participatie te kunnen bewerkstelligen. Daarom doen de Drechtsteden een beroep op de Ondernemers die inkoopopdrachten voor de Drechtsteden uitvoeren.

Beleid

De Drechtsteden passen minimaal 5% SROI toe bij opdrachten conform de drempelwaarden zoals opgenomen in het SROI-beleid. Op het moment van vaststelling van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn de volgende drempelwaarden van kracht waarboven SROI wordt toegepast:

- leveringen en werken: Eur 50.000,=
- diensten: Eur 100.000,=

De toepassing van SROI in aanbestedingen en in de contracten die daaruit volgen is een verantwoordelijkheid van de opdrachtgevers in de Drechtsteden. In alle inkoop- en aanbestedingstrajecten zorgen de opdrachtgevers ervoor dat in de aanbestedingsdocumenten een paragraaf opgenomen is over SROI. Daarnaast zorgen ze ervoor dat het formulier met nadere informatie over SROI voor de Ondernemers wordt opgenomen in de aanbestedingsdocumenten.

Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) verzorgt de concrete invulling van de SROI. De opdrachtgever blijft verantwoordelijk voor het contract met de Ondernemer die de opdracht voor hem uitvoert. Team inkoop faciliteert het opnemen van SROI in de aanbestedingen die zij begeleidt.

Het SROI beleid is separaat in de Drechtsteden nader uitgewerkt.

Inbesteden

Bij alle voorgenomen inkopen wordt voorafgaand aan het starten van het inkooptraject een aantoonbare afweging gemaakt ten aanzien van inbesteden.

7. Integriteit

Doelstelling

De Drechtsteden stellen bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

De Drechtsteden hebben hoog in het vaandel dat hun bestuurders en ambtenaren integer handelen.

Daarnaast willen de Drechtsteden enkel zaken doen met integere Ondernemers die handelen in overeenstemming met de wet- en regelgeving.

Beleid

De bestuurders en ambtenaren in de Drechtsteden houden zich aan de vastgestelde gedragscodes, handelen zakelijk, integer en objectief. Daardoor wordt bijvoorbeeld belangenverstremgeling voorkomen.

De Drechtsteden dragen er zorg voor dat ze alleen integere Ondernemers contracteren. Een toetsing van de integriteit van Ondernemers is bij Inkoop (en aanbesteding) in beginsel mogelijk, bijvoorbeeld door de toepassing van uitsluitingsgronden of het hanteren van de 'Gedragsverklaring Aanbesteden'.

8. Economische uitgangspunten

8.1 Regionale economie en MKB

8.1.1 Regionale economie

Doelstelling

De Drechtsteden vinden een gezonde regionale bedrijvigheid belangrijk voor de vitaliteit van de regio. Daarom hebben zij in hun rol van opdrachtgever oog voor de regionale economie, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van Ondernemers leidt. Daar waar mogelijk houden ze rekening met de regionale economie en regionale Ondernemers.

Beleid

Op basis van een product-/marktanalyse kan de opdrachtgever o.m. inzicht krijgen in de samenstelling van de markt. Dit biedt de mogelijkheid om meer inzicht te krijgen in de aanwezige regionale kansen. Bij inkopen en aanbestedingen waarvoor enkelvoudig of meervoudig kan worden ingekocht geven de Drechtsteden regionale ondernemers de kans om mee te dingen naar de opdracht.

Bij meervoudig onderhandse aanbestedingen of offerteaanvragen worden meerdere regionale partijen uitgenodigd tenzij er voor de betreffende vraag geen regionale aanbieders zijn.

Bij nationale en Europese aanbestedingen richten de Drechtsteden hun aanbestedingen dusdanig in dat ook regionale partijen de mogelijkheid hebben om mee te dingen naar (een deel van) de opdracht. Dit komt tot uitdrukking door onder meer de toepassing van percelen.

8.1.2 MKB

Doelstelling

De Drechtsteden hebben oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) (inclusief ZZP-ers). Uitgangspunt is dat alle Ondernemers gelijke kansen moeten krijgen. De Drechtsteden houden echter vanuit hun rol van opdrachtgever de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog.

Beleid

Bij inkooptrajecten houden de Drechtsteden rekening met de mogelijkheden van het MKB door onder meer:

- gebruik te maken van percelen in aanbestedingen;
- het toestaan van het aangaan van combinaties en onderaanneming;
- de aanbestedingen transparant, eenduidig en zo eenvoudig mogelijk te houden;
- het verminderen van de (administratieve) lasten;
- het hanteren van passende selectie- en gunningscriteria en het vermijden van onnodig zware eisen.

8.2 Innovatie

Doelstelling

Op diverse taakvelden ontwikkelen de Drechtsteden zich in de richting van regisserende overheid in plaats van voorschrijvende overheid. Dit is echter nog niet op alle gebieden het geval. Daarnaast kan de mate van ontwikkeling verschillen tussen de Drechtsteden onderling of zelfs tussen beleidsvelden binnen een van de Drechtsteden. Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid is secundair beleid. Dat wil zeggen dat het volgend is op primaire keuzes die de Drechtsteden maken.

Beleid

Bij de uitvoering van inkoop- en aanbestedingsprocedures is het uitgangspunt dat de opdrachtgever de keuze voor regisserend opdrachtgeverschap versus voorschrijvend opdrachtgeverschap afstemt op de visie die op dit punt wordt gehanteerd voor het taakveld waarvoor wordt ingekocht.

8.3 Product-marktanalyse

Doelstelling

De Drechtsteden achten het van belang om de mogelijkheden en onmogelijkheden van de markt te kennen om weloverwogen keuzes te kunnen maken ten aanzien van de aanbestedingsstrategie. Deze strategie komt tot uiting in onder meer de keuze voor aanbestedingsprocedure, contractvorm en contractvoorwaarden.

Wanneer de markt bekend is, kunnen weloverwogen keuzes worden gemaakt over de manier waarop invulling wordt gegeven aan de doelstellingen ten aanzien van de inzet van regionale Ondernemers en MKB. Ook kunnen keuzes worden gemaakt ten aanzien van de toepassing van duurzaamheid, SROI en innovatie.

De Drechtsteden willen daarom - indien mogelijk - een product-marktanalyse uitvoeren voorafgaand aan de aanbesteding van de opdracht. Deze analyse leidt tot inzicht in

- de aard van het 'product';
- de relevante markt(vorm);
- de Ondernemers die op de markt opereren;
- hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt).

Een marktconsultatie met Ondernemers kan onderdeel uitmaken van de product-marktanalyse.

Beleid

Voorafgaand aan de uitvoering van inkooptrajecten en aanbestedingen zorgen de Drechtsteden ervoor dat er een product-marktanalyse wordt gedaan, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd.

8.4 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie

Visie

De Drechtsteden achten een te grote afhankelijkheid van Ondernemers niet wenselijk zowel voor als tijdens de contractperiode.

Beleid

De Drechtsteden streven naar onafhankelijkheid ten opzichte van Ondernemers (Contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode.

De Drechtsteden moeten in beginsel vrij zijn in het maken van keuzes bij hun Inkoop (waaronder de keuze van Ondernemer(s) en Contractant(en), maar ook vanwege de naleving van de (Europese) wet- en regelgeving).

Gedurende de contractperiode kan bij de Contractant afhankelijkheid ontstaan van de opdrachtgevende organisatie door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. De Drechtsteden kiezen in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie.

De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van alternatieve Ondernemers.

8.5 Raming en financieel budget

Visie

De Drechtsteden willen een professionele, betrouwbare partner zijn. Zij hebben oog voor de kosten in de keten van henzelf en ondernemers. De Drechtsteden willen niet het risico lopen dat zij verplichtingen aangaan die zij niet kunnen nakomen.

Beleid

De Drechtsteden voeren hun inkoopactiviteiten en aanbestedingen uit op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de opdracht. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen.

8.6 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

Visie

De Drechtsteden bevorderen eerlijke mededinging. De betrokken Ondernemers moeten een eerlijke kans krijgen om de opdracht gegund te krijgen. De Drechtsteden wensen geen Ondernemers te betrekken in hun inkoopproces die de mededinging vervalsen.

Beleid

Bij inkopen en aanbestedingen handelen de Drechtsteden objectief, transparant en non-discriminerend. Hiermee bevorderen ze een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn).